

N:o 8.

Ank. till Riksd. kansli den 18 april 1890. kl. 3 e. m.

Bevillningsutskottets betänkande, angående hvitbetssockertillverkningsafgiften.

Enligt kongl. förordningen den 16 juni 1882 om beskattning af hvitbetssockertillverkningen i riket skall för all tillverkning af hvitbetssocker, som inom riket sker, erläggas tillverkningsafgift i förhållande till det utbyte i råsocker, som de för tillverkningen använda hvitbetor antagas hafva lemnat, efter den beräkningsgrund, att 100 kilogram råa hvitbetor antagas lemna ett utbyte af 6,25 kilogram, och 100 kilogram torkade hvitbetor ett utbyte af 31,25 kilogram råsocker. Tillverkningsafgiften å det sålunda erhållna råsockret skall utgå med två femtedelar af gällande tullsats för utländskt råsocker af mörkare färg än n:o 18 af den i världshandeln antagna holländska standard. Som denna tullsats för närvarande utgör 23,5 öre pr kilogram, uppgår hvitbetssockertillverkningsafgiftens nuvarande belopp till 9,4 öre pr kilogram af tillverkad råsocker.

I en inom Andra Kamnaren afgifven motion, n:o 184, föreslår herr *F. G. Björck*, jemte en nedsättning af tullen å socker, angående hvilken del af motionen utskottet yttrat sig i sitt betänkande n:o 7, att accisen för i Sverige af hvitbetor tillverkad socker upphäfves.

Herr Björck yttrar härom: »Att genom accisens borttagande och den ökade förbrukningen till följd af prisens sjunkande flera nya hvitbetssockerfabriker skola uppstå är otvifvelaktigt. Hvitbetsodlingen skulle sålunda högst betydligt tilltaga, och jordbruket åtnjuta en stor fördel, då, som allmänt bekant, genom denna växts odling jorden sättes i hög kultur och dessutom en stor mängd nyttigt affall erhålles, hvilket dels begagnas som kreatursfoder, dels som gödningsämne. Sålunda återgå alla mineralbeståndsdelar, som hemtas från jorden, till densamma, hvaremot blott sockret, såsom bestående af kol, syre och väte, och hvilket har att tacka luften och solljuset för sin uppkomst, förbrukas (se sid. XVII i

kontrollbyråns betänkande). Då äfven statens tillgångar medgifva bifall till denna motion, vågar jag med säkerhet påräkna tillslutning af denna kammare, så mycket mer som nu föreslagna skatt och tullnedsättning utgår från samma fosterländska tanke som åsättande af rågtull, nemligen att uppmuntra landets jordbruk och skaffa arbetstillfälle åt många armar, hvarjemte här äfven vinnes billigare lefnadskostnader åt den arbetande klassen.»

Beloppet af den till statsverket influtna tillverkningsafgiften för hvitbetssocker utgjorde i jemna tusental:

År 1882	114,000	kronor.
1883	129,000	»
1884	258,000	»
1885	384,000	»
1886	323,000	»
1887	346,000	»
1888	544,000	»
1889	omkring 600,000	»

Utskottet, som i sitt ofvannämnda betänkande, på anförda skäl, afstyrkt nedsättning i tullen å socker, finner än mindre skäl tala för en nedsättning i hvitbetssockertillverkningsafgiften.

En dylik åtgärd skulle visserligen innebära en utomordentlig uppmuntran åt landets hvitbetssockerindustri, men att denna näringsgren jemväl under närvarande förhållanden drifves med mycket godt resultat, torde ej mindre vara allmänt känt än äfven framgå af ofvanstående tabell, som utvisar, att det årliga beloppet af ifrågavarande skatt och följaktligen äfven tillverkningen är i ständigt stigande. Detta visas än ytterligare af den omständighet, att i Skåne den ena hvitbetssockerfabriken anlägges efter den andra. Nämnda industri torde sålunda för närvarande icke vara i behof af någon vidare uppmuntran än den, som den redan eger deri, att tillverkningskatten utgår med allenast $\frac{2}{5}$ af tullen å råsocker. Utskottet hemställer förty,

att herr Björcks ifrågavarande motion, i hvad den angår upphäfvande af hvitbetssockeraccisen, icke måtte af Riksdagen bifallas.

Stockholm den 18 april 1890.

På utskottets vägnar:

ER. GUST. BOSTRÖM.